

Geautomatiseerde bibliografieën: internationale diensten die door nationale bibliografische diensten worden geleverd

Thema's waarvoor voorstellen kunnen worden ingediend zijn: verbeterde bibliografische bestanden; dienstenpakketten om het internationaal gebruik van nationale bibliografische bestanden te stimuleren; meertalige trefwoorden en diensten.

Geautomatiseerde bibliografieën: retrospectieve conversie van catalogi van internationaal belangrijke verzamelingen - hulpmiddelen en methodes

Thema's waarvoor voorstellen kunnen worden ingediend zijn: gebruik van optische karakterlezers (OCR/ICR); gebruik van gegevens uit externe bronnen; intoetsen; samenvoegen van bestanden en identificatie van duplicaten voor retrospectieve conversie; richtlijnen en parameters: vergelijking en coördinatie van hulpmiddelen en methodes.

Internationale verbinding van systemen en relevante internationale normen

Thema's waarvoor voorstellen kunnen worden ingediend zijn: zoekfunctie; acquisitiefunctie met gebruikmaking van Edifact; snelle overbrenging en levering van documenten; X.500 directories.

Levering van nieuwe bibliotheekdiensten met behulp van informatie- en communicatietechnologie - dienstverlening

Thema's waarvoor voorstellen kunnen worden ingediend zijn: verruiming van de toegang tot en beschikbaarheid van bibliografische catalogi/informatie; toegang en/of levering van documenten; nieuwe informatieproducten in bibliotheken.

Stimulering van een Europese markt voor telematicaproducten en -diensten ten behoeve van bibliotheken - haalbaarheid en behoeften

Thema's waarvoor voorstellen kunnen worden ingediend zijn: tool-boxes voor interfacing; nieuwe producten en diensten voor bibliografische bestanden; managementinformatie - behoeften en hulpmiddelen; opties en methodes voor meertalige toegang tot verzamelingen van bibliotheken.

Met behulp van toegepast onderzoek en ontwikkeling moet de technische en economische haalbaarheid van gezamenlijke hulpmiddelen, methodes en voorzieningen in een reële omgeving worden gedemonstreerd.

Tweede oproep tot het indienen van voorstellen voor het specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van telematicasystemen van algemeen belang (1990-1994)

Gebied 6: Onderzoek en ontwikkeling op het gebied van de linguïstiek

(92/C 259/08)

In het kader van het Besluit van de Raad betreffende het Derde Kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van Onderzoek en Technologische Ontwikkeling ⁽¹⁾ en de Beschikking van de Raad betreffende het Specifiek Programma op het gebied van Telematicasystemen van algemeen belang ⁽²⁾ nodigt de Commissie van de Europese Gemeenschappen gegadigden uit tot het indienen van voorstellen voor projecten op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling.

Overeenkomstig artikel 5, lid 3, van de Beschikking van de Raad betreffende het Specifiek Programma is een

werkprogramma vastgesteld waarin de doelstellingen en de aard van de uit te voeren projecten in detail worden uiteengezet en waarin tevens de ter zake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven.

Combinaties van organisaties die voor deelneming aan het programma in aanmerking komen ⁽³⁾, worden uitgenodigd voorstellen in te dienen voor gebied 6 (onderzoek en ontwikkeling op het gebied van de linguïstiek) over onderzoekthema's die in het onderstaande werkprogramma worden uiteengezet. De voorstellen moeten ui-

⁽¹⁾ Besluit 90/221/Euratom/EEG: PB nr. L 117 van 8. 5. 1990.

⁽²⁾ Beschikking 91/353/EEG: PB nr. L 192 van 16. 7. 1991.

⁽³⁾ Zie bijlage III bij de Beschikking van de Raad betreffende het Specifiek Programma.

terlijk op 11. 1. 1993 om 17.00 uur bij de Commissie zijn ingediend.

Voor de projecten worden in het algemeen contracten voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor gezamenlijke rekening gesloten, zoals uiteengezet in bijlage III bij de beschikking van de Raad.

Uitvoerige informatie over de procedures voor het indienen van voorstellen, het contract dat met de begunstigen wordt gesloten en achtergrondinformatie over de onderzoeksthema's is op aanvraag bij de diensten van de Commissie verkrijgbaar. Beschrijvingen van werkzaamheden die onder vroegere en verwante programma's zijn uitgevoerd, zijn eveneens op aanvraag verkrijgbaar.

Alle correspondentie betreffende gebied 6 moet worden toegezonden aan:

— Commissie van de Europese Gemeenschappen, Ref. Telematicasystemen O & O EG, DG XIII Directoraat E, DG XIII-E, Jean Monnetgebouw, bureau B4 006, L-2920 Luxemburg, tel. 43 01-46 68, telefax 43 01-46 55.

In alle correspondentie moet het gebied worden vermeld.

Werkprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van telematicasystemen van algemeen belang

Er wordt steun verleend voor onderzoek en technologische ontwikkeling op de zeven gebieden die worden genoemd in de Beschikking van de Raad betreffende dit Specifiek Programma.

Dit deel van het werkprogramma heeft betrekking op projecten voor onderzoek en technologische ontwikkeling op één van de zeven in de Beschikking van de Raad betreffende dit Specifiek Programma genoemde gebieden, met name:

gebied 6: onderzoek en ontwikkeling op het gebied van de linguïstiek.

Voor de volgende gebieden worden afzonderlijke uitnodigingen tot het indienen van voorstellen gepubliceerd:

gebied 1: ondersteuning van de invoering in heel Europa van netwerken tussen overheidsdiensten;

gebied 2: vervoerswezen (DRIVE);

gebied 3: gezondheidszorg (AIM);

gebied 4: flexibel en afstandsonderwijs (DELTA);

gebied 5: bibliotheekwezen;

gebied 7: telematicasystemen voor plattelandsgebieden.

De doelstellingen en thema's waarop deze uitnodiging betrekking heeft, staan in detail beschreven in de technische achtergrondinformatie voor gebied 6, dat op verzoek bij de diensten van de Commissie verkrijgbaar is. De gegadigden wordt verzocht om bij het opstellen van voorstellen naar deze achtergrondinformatie te verwijzen.

Gebied 6: onderzoek en ontwikkeling op het gebied van de linguïstiek

De in het kader van gebied 6 uit te voeren projecten voor onderzoek en technologische ontwikkeling beogen de ontwikkeling van een linguïstische basistechnologie voor natuurlijke taalverwerking, die kan worden geïntegreerd in een groot aantal computertoepassingen waarin natuurlijke taal een essentieel onderdeel is, ten einde beperkingen en ondoelmatigheden als gevolg van het gebruik van de verschillende talen in de Gemeenschap te ondervangen.

Er zal steun worden verleend voor de drie in bijlage I bij de beschikking van de Raad genoemde aanvullende subgebieden, met name: onderzoek, linguïstische hulpmiddelen en experimentele toepassingen.

I. Onderzoek ter verbetering van de wetenschappelijke basis van linguïstische technologieën

Dit subgebied omvat de volgende onderwerpen: a) computersemantiek; b) evaluatie- en kwaliteitsbeoordelingsmethoden en -procedures voor systemen, produkten en diensten op het gebied van natuurlijke taal.

Voorstellen voor onderzoek op gebied a) moeten de in de afgelopen tien jaar op diverse wijzen verkregen resultaten evalueren, herzien en verder ontwikkelen, in een voor de praktische beschrijving van diverse verschijnselen geschikte vorm en op een gemakkelijk te verwerken manier.

Voorstellen voor onderzoek op gebied b) moeten de methodologische basis leggen voor een proces dat moet leiden tot de totstandkoming van algemeen aanvaarde evaluatiemethoden, -procedures, -gegevens en -hulpmiddelen aan de hand waarvan onderzoekers, ontwikkelaars, sponsors en toekomstige gebruikers de kwaliteit van systemen, onderdelen en technieken op het gebied van natuurlijke taal kunnen beoordelen en de doeltreffendheid daarvan kunnen meten.

II. Totstandbrenging van gemeenschappelijke methoden, instrumenten en linguïstische hulpmiddelen

De werkzaamheden omvatten de volgende onderwerpen: a) meertalige corpora van machinaal verwerkbaar teksten in de talen van de Gemeenschap en relevante methoden, richtsnoeren en hulpmiddelen voor vastlegging, normalisatie

satie, annotatie en exploitatie van tekst; b) haalbaarheids- en projectdefinitiestudie met het oog op de totstandbrenging van catalogi en verzamelingen van linguïstische hulpbronnen.

In voorstellen voor onderzoek op gebied a) moet vooral de nadruk worden gelegd op de definitie en demonstratie van methoden, hulpmiddelen en geautomatiseerde instrumenten als voorbereiding op de goedkeuring van gemeenschappelijke, functionele specificaties en richtsnoeren voor het coderen en onderling uitwisselen van geannoteerde tekstcorpora.

Op gebied b) worden voorstellen ingewacht voor een haalbaarheids- en projectdefinitiestudie in verband met de totstandkoming van beheerde catalogi van bestaande linguïstische hulpbronnen, instrumenten, producten en diensten, alsmede het opzetten van een gecoördineerd netwerk van Europese verzamelingen van preconcurren-tiële hulpmiddelen voor onderzoek en onderwijsdoeleinden.

III. Proef en demonstratieprojecten

Doel van dit subgebied is het samenbrengen van verschillende disciplines op één breed ontwikkelingsplatform. De afzonderlijke projecten zullen op initiatief van de gebruikers worden uitgevoerd door industriële deelnemers en door middel van de oprichting van gebruikersgroepen.

De proef en demonstratieprojecten moeten het mogelijk maken om de voortgang van de onderzoekwerkzaamheden te beoordelen, de geschiktheid van de technieken, hulpbronnen en nieuwe normen op het gebied van natuurlijke taalverwerking te evalueren en de haalbaarheid van de integratie ervan in geavanceerde toepassingen en in een geregelde omgeving te demonstreren.

De voorkeur gaat uit naar projecten die gebaseerd zijn op moderne, onmiddellijk beschikbare methoden en technieken op het gebied van natuurlijke taalverwerking, die zijn toegespitst op de behoeften van taalspecialisten, zoals vertalers, technische schrijvers, documentontwer-

pers, volle-tekst- en hypertextgegevensbankontwerpers, leveranciers van cursusprogrammatuur enz.

Voorstellen worden met name op de volgende gebieden ingewacht:

- a) automatische vertaling en geautomatiseerde hulpmiddelen voor door de mens gemaakte vertalingen, inclusief toepassingen voor specifieke subtalen, domeinen en teksttypes;
- b) Geavanceerde kantoorautomatiseringshulpmiddelen voor documentplanning, generatie, classificatie, opslag, terugzoeking en bewerking, meer in het bijzonder moet de nadruk worden gelegd op meertalige omgevingen en toepassingen op de volgende gebieden:
 - b 1) elektronische publikatie en auteurssystemen;
 - b 2) geautomatiseerde methoden en hulpmiddelen voor de opbouw van hypertextgegevensbanken;
 - b 3) gegevensbanken voor gestructureerde tekst en hulpmiddelen voor het intelligent classificeren, indexeren, opslaan en terugzoeken van tekst;
 - b 4) methoden en hulpmiddelen ter vergemakkelijking van het hergebruik van bestaande terminologieverzamelingen en de totstandkoming van machinaal verwerkbare lexicale en terminologische hulpbronnen.
- c) Computerondersteund opleiden, onderwijzen en leren, inclusief gecomputeriseerde hulpmiddelen en didactisch materiaal voor het leren van talen, interfaces, hulpmiddelen en instrumenten voor specifieke soorten interactieve toepassingen (bijv. studiebegeleiding en hulpsystemen, systemen voor zelfstudie enz.) waarbij natuurlijke taal een essentiële rol speelt.

De bovenstaande lijst van gebieden waarvoor gegadigden kunnen inschrijven, is niet limitatief. Er kunnen eventueel voorstellen worden ingediend voor andere O & O-thema's en onderwerpen die verband houden met gebied 6, zoals omschreven in de technische achtergrondinformatie die bij de diensten van de Commissie kan worden aangevraagd.